

Piaci útmutató a Lengyel Köztársaságról

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

2020

Tartalom

Tartalom.....	1
Alapadatok.....	3
Gazdasági helyzet.....	4
1. Legfontosabb indikátorok	4
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	5
3. Gazdasági helyzet.....	5
4. További hasznos gazdasági információk	8
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	8
1. Politikai, államközi kapcsolatok.....	8
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	9
3. Idegenforgalmi kapcsolatok	10
Jogi, szabályozási környezet.....	11
1. Export Lengyelországba	11
2. Import Lengyelországból.....	11
3. Vállalatalapítás.....	12
4. Külföldi befektetések.....	13
5. Egyéb	13
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés.....	14
1. Eximbank országgcockázati besorolás.....	14
2. Helyi fejlesztési bank	14
3. Helyi befektetésösztönzési szervezet	14
4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat	15
5. Tenderlehetőségek	15
Praktikus információk.....	15
1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok	15
2. Beutazási feltételek.....	17
3. Egészségügyi helyzet.....	17
4. Közbiztonság.....	18
5. Infrastruktúra, közlekedés.....	18
6. Repülőterek	19
7. Banki szolgáltatások elérhetősége	19
8. Egyéb	20
Kultúra	22

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások.....	22
2. Fontosabb ünnepek	23
3. Vallás, vallási szokások.....	23
4. Történelmi áttekintés.....	24

Alapadatok

Hivatalos név: Lengyel Köztársaság

Főváros	Varsó
Vajdaságok	Nagy-Lengyelország, Kujávia-Pomeránia, Kis-Lengyelország, Łódz, Alsó-Szilézia, Lublin, Lubus, Mazóvia, Opole, Podlaskie, Pomeránia, Szilézia, Kárpátalja, Szentkereszt, Varmia-Mazúria, Nyugat-Pomeránia
Államforma	köztársaság
Kormányzat	parlamentáris köztársaság (a minisztertanácsot vezető miniszterelnök számít a végrehajtó hatalom legfőbb szereplőjének, de a köztársasági elnök tekintélyét növeli, hogy személye 5 évente közvetlenül kerül megválasztásra) *
Pénznem	Lengyel zloty (PLN), 1 zloty = 78 Ft (1 USD = 4.189 PLN) **
Hivatalos nyelv	lengyel
Beszélt nyelvek	lengyel, kasub (108 000), német (96 000), belorusz (26 000), ruszin (6 000), litván (5 000), szlovák (1 000), cseh (1 000) ***
Területe	312 679 km ²
Lakossága	38 476 269 (2017. július)
Éves népességszaporulat	-0,13% (becslés, 2017)
Időeltolódás	GMT + 1 óra
Etnikai megoszlás	lengyel (96,9%), sziléziai (1,1%), német (0,2%), ukrán (0,1%), egyéb vagy meg nem nevezett (1,7%)
Vallások	katolikus (87,2%, beleértve a görög-katolikus és örmény-katolikus vallásúakat 0,3%), ortodox (1,3%), protestánsok (0,4%), egyéb (0,4 %), 10,8 % meg nem nevezett ****
Nemzeti ünnep	május 3. (az Alkotmány Napja) augusztus 15. (a Lengyel Hadsereg Napja), november 11. (a Lengyel Függetlenség Napja) *****

Forrás: *<http://hu.wikipedia.org/wiki/Lengyelorsz%C3%A1g>, http://en.wikipedia.org/wiki/President_of_Poland,
<http://en.wikipedia.org/wiki/Poland>

**<http://www.xe.com/currencyconverter/convert/?From=USD&To=PLN>

***http://en.wikipedia.org/wiki/Languages_of_Poland

**** <https://hu.wikipedia.org/wiki/Lengyelorsz%C3%A1g#%C3%9Cnnepek>

A Lengyel Köztársaság (Rzeczpospolita Polska) közép-európai állam, amely a Balti-tenger déli partján helyezkedik el. Lengyelország nyugaton Németországgal, délen Csehországgal és Szlovákiával, keleten Ukrajnával, Fehéroroszországgal és Litvániával, északon pedig Oroszországgal (a Kalinyingrádi terület nevű exklávé révén) határos. Tengeri határ választja el Dániától és Svédországtól. Fővárosa Varsó (lengyelül Warszawa, [kiejtése: vársává]). Hivatalos nyelve a lengyel.

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

Legfontosabb indikátorok										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
GDP (milliárd USD)*	439,8	479,3	528,8	500,3	524,2	545,4	477,6	472	526,2	585,6
Egy főre jutó GDP PPP (USD)*	11527	12599	13893	13145	13781	14348	12572	12431	13857	15421
Egy főre jutó GNI (USD)*	12510	12730	12900	13220	13480	13640	13320	12710	12730	14100
GDP növekedési üteme (% , éves)*	2,8	3,6	5	1,6	1,4	3,3	3,8	3,1	4,9	5,1
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	2,3	7,3	9,3	1	-0,6	5,5	4,4	0,6	5,3	4,4
Infláció (fogyasztói árak, %)*	3,8	2,6	4,2	3,6	1	0,1	-0,9	-0,7	2,1	1,8
Exportvolumen (milliárd USD) *	163,5	192	225	222,4	242,8	259,4	236,4	246,4	286,0	325,6
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0,828	0,835	0,840	0,836	0,851	0,853	0,858	0,864	0,868	0,872
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	4,32	4,51	4,45	4,46	4,46	4,5	4,48	4,49	67,92	68,16

Forrás: * <http://data.worldbank.org/country/poland>

** <http://hdr.undp.org/en/countries/profiles/POL>

***<https://tradingeconomics.com/poland/competitiveness-index>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Exportvolumen	250,846 milliárd USD (2019)
Legfontosabb exportpartnerek	Németország 28%, Csehország 6,2%, USA 6,1%, France 5,8%, Olaszország 4,6%, Hollandia 4,4% (2019)
Legfontosabb exporttermékek	gépek, közlekedési eszközök, elektronikus berendezések, bútorok
Importvolumen	243,497 milliárd USD (2019)
Legfontosabb importpartnerek	Németország 22%, Kína 12%, Oroszország 6,6%, Olaszország 5%, Hollandia 3,8%, Franciaország 3,7%, Csehország 4% (2019)
Legfontosabb importtermékek	gépek, közlekedési eszközök, elektronikus berendezések, ásványi anyagok, üzemanyag, kenőanyag

Forrás: <https://tradingeconomics.com/poland/exports-by-country>

3. Gazdasági helyzet

A lengyel politikai elit a rendszerváltást követően a 90-es évek során gazdasági modernizációs programot indított el, melynek értelmében a modern kapitalista termelési rendszer és a piacgazdaság kialakítása érdekében privatizálták az állami tulajdonban lévő kis- és középvállalatokat, valamint liberalizálták a vállalatalapítás jogi szabályozását, melynek köszönhetően megindulhatott – főként a szekunder és terciér szektorba – a külföldi működőtőke beáramlása. Ezzel egyidejűleg azonban a reformintézkedések negatív következményekkel is jártak, mivel a piacgazdaságra történő áttérés miatt hiperinfláció (500%) alakult ki, valamint tömegével szűntek meg a versenyképtelen munkahelyek és termelőegységek. Az energiaszektor területén csak a közelmúltban indult el a fokozatos liberalizáció irányába tett jogalkotás annak érdekében, hogy nemzetközi tőke bevonásával lehetővé tegyék a stratégiaileg kezelt pala- és réteggáz jövőbeli versenyképes kitermelését. A szektorális liberalizáció első lépéseként a lengyel törvényhozás 2012-ben új bányászati törvényt fogadott el, ami megnyitotta a lengyel földgázpiacot a külföldi nagyvállalatok előtt, ugyanakkor stratégiai biztosítékként a lengyel állam a koncessziók kiosztása terén monopol jogokat gyakorol. Fontos továbbá megemlíteni a gazdasági modernizációt megnehezítő akadályok kapcsán a túlméretezett bürokráciát, valamint a rendszerváltást követően hirtelen megnövekvő szociális, jóléti kiadásokkal járó költségvetési terheket is, melyek folyamatos problémát jelentenek a költségvetési egyensúly kialakításában.

A lengyel kormányzat 1999-ben az oktatási reform keretében jelentősen átalakította az alapfokú és középfokú oktatás szervezetét. Ennek eredményeként javult az oktatás minősége, ami az ország tanulóinak a PISA-vizsgálatban 2000 óta elért javuló helyezéseiben is tetten érhető.

A gazdasági reformintézkedések, valamint a 2004-es uniós csatlakozás után az Európai Unió strukturális és kohéziós alapjaiból érkező támogatások jelentős mértékben járultak hozzá a lengyel gazdaság növekedéséhez, ami a gazdasági és pénzügyi válságot megelőző években a 6%-ot is elérte évenként. Ennek ellenére azonban gazdasági, társadalmi

aránytalanságok alakultak ki, mivel az egy főre jutó lengyel GDP és GNI lényegesen elmaradt az uniós átlagtól, miközben a munkanélküliség meghaladta azt, sőt a minimálbérből élők aránya itt a legmagasabb az Európai Unióban. Emellett a lengyel gazdaság jó és javuló teljesítményét mutatja, hogy a 2008-2009-es válságot követően az Európai Unióban egyedülálló módon a lengyel gazdaság nem került recesszióba, hanem kimagasló 3,9 (2010) valamint 4,5 (2011) százalékos gazdasági növekedést ért el. Ebben a sikerben nagy szerepe volt a Donald Tusk vezette kormányzat gazdaságpolitikájának, amely a gazdasági visszaesés elkerülése érdekében hatékonyan orvosolta a válság által okozott nehézségeket, főként a relatíve nagy belső fogyasztói piac kiaknázásának, valamint az államháztartás konszolidálásához nagymértékben hozzájáruló nyugdíj- és adóreform megszavazásának köszönhetően.

2018-ban a lengyel gazdaság legjelentősebb ágazatai a következők voltak: a nagy- és kiskereskedelem, az áru- és személyszállítás, a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás (26,2%), az ipar (25,6%), továbbá a közigazgatás, a honvédelem, az oktatás és a humán-egészségügyi és szociális ellátás (14%). Az EU-n belüli kereskedelem a lengyel export 80%-át teszi ki (ezen belül a kivitel 28%-a Németországba, 6–6%-a pedig Csehországba és Franciaországba irányul). Ami az EU-n kívülre irányuló exportot illeti, a lengyel termékek 3–3%-a Oroszországban és az Egyesült Államokban talál vevőre. A Lengyelországba behozott termékek 69%-a EU-tagországból érkezik (27%-uk Németországból, 6%-uk Hollandiából, 5%-uk Olaszországból). Ami a nem uniós országokat illeti, a Kínából érkező import részaránya 8%, az Oroszországból behozott termékeké pedig 7%.

A lengyel gazdaságfejlesztési program az innovációt emeli ki prioritásként, az alábbi ágazatok megjelölésével: gyógyászati kezelési technológiák és termékek, (orvosi biotechnológia); innovatív termékek és technológiák a mezőgazdaság élelmiszeripar és az erdőgazdaság terén; intelligens és energiatakarékos építőipar; környezetbarát szállítási megoldások; többfunkciós kompozit anyagok, nano folyamatok és nanotermékek; nagy hatásfokú, alacsony kibocsátású és integrált energia előállító, raktározó és disztribúciós rendszerek; korszerű bányászati technológiák természetes nyersanyagok kitermelésére; intelligens geo- informatikai hálózatok és technológiák; technológiai folyamatok automatizálása, robot technológiák.

Feltételezett jövőbeli húzóágazatok: elektromobilitás, zöld-technológiai szektor, gyógyászati termékek, hulladékgazdálkodás, turizmus, IT, mezőgazdasági, élelmiszeripar, vegyipar.

Források:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/pl.html>

http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Poland,

http://pl.wikipedia.org/wiki/Reforma_systemu_o%C5%9Bwiaty_z_1999_roku

http://pl.wikipedia.org/wiki/PISA_%28badanie%29

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_%28PPP%29_per_capita

<http://www.oecd.org/pisa/keyfindings/pisa-2012-results.htm>

https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/poland_hu

<http://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-lengyelorszag>

A Covid-19 vírus okozta globális járványhelyzet, illetve annak gazdasági hatásai 2020. március elején Lengyelországot is elérték, a kormányzat számos intézkedést vezetett be a járvány országon belüli megfékezése érdekében és a gazdaságra gyakorolt hatásainak mérséklése céljából. A március 18-án bejelentett 212 milliárd zlotys gazdaságélénkítő csomag a lengyel GDP 9,2%-ával egyenlő. A lengyel kormány által bejelentett gazdaságvédelmi intézkedések összértéke kb. 70,4 milliárd euróra tehető, amelyből 46 milliárd eurót a dolgozók biztonságára (kb. 6,6 milliárd euró), a vállalatok finanszírozására (kb. 16,2 milliárd euró), a pénzügyi rendszer védelmére (kb. 15,5 milliárd euró), illetve állami beruházási programokra költenek (kb. 6,6 milliárd euró). A gazdaságvédelmi intézkedések között szerepel többek között az Állami Beruházási Alap létrehozása, infrastrukturális, energetikai fejlesztések, iskolák, kórházak korszerűsítése, digitalizáció, biotechnológia, gyógyszerészeti tudományok fejlesztése céljából nagyjából 30 milliárd zloty értékben. A válságellenes gazdasági csomagtervet tartalmazó törvény április 1-vel lépett életbe. A munkanélküli támogatás összegét 1300 PLN-ra emelték, valamint azoknak, akik a járvány miatt veszítették el állásukat három hónapon keresztül további 1200 PLN-t folyósítanak. Április 8-án a szejm elfogadta a kormány által előterjesztett „Pénzügyi védőpajzs” elnevezésű törvényjavaslatot. A mintegy 100 milliárd PLN összértékű (a GDP 4,5 %-át kitevő) csomag a foglalkoztatói/vállalati szféra számára kínál támogatást. A március 18-án bejelentett gazdaságélénkítési csomag tartalmazza a válság által sújtott cégek (minimum 15%-os veszteséget elszenvedő vállalatok) munkavállalóinak állami, 40%-os bérfedezetét úgy, hogy a másik 40%-ot a munkáltató fizeti, így a dolgozók bére 20%-kal csökken is. Az önálló vállalkozók kb. 435 euró összegű bruttó bért kapnak, ami a minimálbér 80%-át jelenti. A márciusi gazdaságélénkítő csomag értelmében a vállalkozások mentesülnek a társadalombiztosítási adók befizetésének kötelezettségei alól, valamint jogosultak lesznek kedvezményes kölcsönökre, az állami tulajdonban lévő BGK bank által nyújtott hitelgaranciákra is.

Lengyelországban 2020-ra az IMF 4,6 százalékos csökkenéssel számol a GDP terén, melyet 2021-ben +4,2 százalékos emelkedés követhet.

Az S&P hitelminősítő intézet némiképp derűlátóbb elemzése és prognózisa szerint Lengyelország érintetlenül vészelheti át a válságot, mivel az ország széles költségvetési mozgástérrel rendelkezik; a GDP-arányos államadóssága regionális és globális összehasonlításban is viszonylag alacsonynak tekinthető és emellett tartalékai is meglehetősen magasak. A hitelminősítő intézet 2020-ban 2 százalékos GDP-csökkenést vár Lengyelországban, 2021-ben pedig 5 százalékos növekedést. A járványvédelmi intézkedések 6 százalékra növelik majd a GDP-arányos költségvetési deficitet, a GDP-arányos államadósság pedig 50 százalék körül lesz majd az év végén.

Források:

<https://www.dw.com/en/coronavirus-threatens-polands-remarkable-growth-story/a-52939825>

https://hvg.hu/vilag/20200319_A_lengyel_kormany_16_ezermilliard_forintnak_megfelelo_osszeggel_segit

<https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2020/04/poland-tax-developments-in-response-to-covid-19.html>

https://hu.wikipedia.org/wiki/A_COVID%E2%80%9319-pand%C3%A9mia_vil%C3%A1ggazdas%C3%A1gi_hat%C3%A1sai#GDP
<https://www.vg.hu/gazdasag/gazdasagi-hirek/lengyelorszag-erintetlenul-veszelheti-at-a-valsagot-2204616/>

4. További hasznos gazdasági információk

Export Hungary: <http://exporthungary.gov.hu/orszagismertetok?orszagismerteto-lengyelorszag>

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/pl.html>

ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index: <http://hdr.undp.org/en/statistics/>

Versenyképességi Index:

<http://www.weforum.org/reports/europe-2020-competitiveness-report>

A Világbank adatbázisa: <http://data.worldbank.org/country/poland>

A Lengyel Köztársaság statisztikai hivatala angol nyelven: <http://stat.gov.pl/en/>

Gazdaságtörténet:

<http://www.questia.com/library/history/economic-history/polish-economic-history#/>

ENSZ-adatok: <http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crname=Poland>

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

- Magyarország számára Lengyelország kétoldalú kapcsolataiban, valamint a visegrádi csoporton belül kiemelten fontos stratégiai partnernek számít. A két ország közti államközi kapcsolatok nagy múltra tekintenek vissza, mivel államiságuktól kezdve a földrajzi közelségük, a dinasztikus hatalmi érdekeik, vagy a közös történelmi szerepvállalásuk miatt folyamatosan kapcsolatban álltak egymással. Ennek köszönhetően a lengyel-magyar államközi kapcsolatokat barátinak, és hosszútávon kiszámíthatónak mondhatjuk. Ezt bizonyítják a két ország kormányzati elitjeinek kölcsönös diplomáciai látogatásai, valamint az évenként megrendezett lengyel-magyar barátság hete.
- A magyar–lengyel kétoldalú kapcsolatok jelentőségéből kiindulva Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériuma arra törekszik, hogy a két ország bilaterális kapcsolatok intézményi keretét folyamatosan bővítse. Ennek a folyamatnak az eredménye volt 2013-ban Szczecinben és Bydgoszczban a tiszteletbeli magyar konzulátusok megnyitása, amelyek száma a Łódźban és Poznańban működőekkel együtt összesen négyre növekedett.

Források:

http://hu.wikipedia.org/wiki/Lengyel%E2%80%93magyar_kapcsolatok,

Krakkói Főkonzulátus

- 2014. március 15-én újra megnyílt a 2009-ben bezárt krakkói magyar Főkonzulátus, melynek létrehozására a magyar külképviseleti hálózat bővítése, illetve a magyar–lengyel politikai és gazdasági kapcsolatok további fejlesztése keretében került sor. A Főkonzulátus megnyitásának célja, hogy a két ország közti társadalmi, kulturális, turisztikai, tudományos, illetve gazdasági kapcsolatok kiteljesedjenek, fejlődjenek, továbbá az

egyetemek, tudományos intézmények, önkormányzatok, civil szervezetek közötti kapcsolatok megerősödjenek. A krakkói Főkonzulátus újraindítása egyértelműen jelzi Közép-Európa fontos szerepét a magyar külpolitikában.

Források: Krakkói Főkonzulátus

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

- A két ország közötti gazdasági kapcsolatok szorosabbra fűzése tekintetében a magyar és a lengyel gazdaságpolitikai vezetés fontos célkitűzése a bilaterális kereskedelemfejlesztés és a befektetési kapcsolatok további ösztönzése, a regionális együttműködés szélesítése, mindenekelőtt a kis- és középvállalatok együttműködésének támogatása. Kedvező, hogy a KKV-k üzleti kapcsolatai az elmúlt években bővültek.
- A kétoldalú külgazdasági kapcsolataink fejlődéséhez stabil, kedvező alapokkal rendelkezünk. A kapcsolatok fejlesztését elősegítő tényező Lengyelország nagy belső piaca, földrajzi közelségünk, a magyar termékek, kultúra, szokások ismertsége. Komoly kihívást jelenthet, hogy Lengyelországban a vevők piaca alakult ki. Minden egyes üzletért egyre élesebb a harc. Olyan tényezők dönthetnek mint az ár, fizetési feltételek, promóció, stb. Átgondolt, kidolgozott piaci stratégia mellett érdemes a lengyel piacra lépést elkezdeni. A piacon jelenleg munkaerőhiány jelentkezik. Nagy nyomás nehezedik a bérekre, emelkednek az energiaárak, ezzel együtt a megélhetési költségek.
- Lengyelország 2019-ben a 7. legjelentősebb exportpiaca, valamint a 4. legfontosabb importpiaca volt Magyarországnak. Az utóbbi években a két ország közötti kereskedelem növekvő tendenciát mutatott. A 2019-es évben Lengyelországba irányuló magyar export értéke elérte a 4,647 milliárd eurót, a Lengyelországból származó import értéke pedig a 5,998 milliárd eurót. A Lengyelországgal folytatott magyar külkereskedelmi deficit 2018-ban 1,351 milliárd eurót tett ki.

Forrás: <https://tradingeconomics.com/hungary/exports-by-country>

<https://tradingeconomics.com/hungary/imports-by-country>, KSH

- A Lengyelországba irányuló magyar exportban a legnagyobb részesedéssel 2019-ben, csakúgy mint 2018-ban, a feldolgozott termékek (2,236 milliárd euró) valamint a gépek, gépi berendezések (1,832 milliárd euró) bírtak.
- A Lengyelországból származó behozatalban 2019-ben továbbra is a feldolgozott termékek domináltak (2,812 milliárd euró), míg a gépek és elektromos berendezések Magyarországra irányuló lengyel exportja 2019-ben 2,185 milliárd euró értéket ért el.
- A magyar és a lengyel (kölcsönös) beruházások mind számban, mind pedig értékben gyorsan bővültek az elmúlt években. A magyar vállalkozások beruházását szükségessé teheti a versenytársakkal szembeni, a piaci pozíciók, ill. a vevőkör megtartásáért folytatott harc és az „uniós vérkeringésbe” való bekapcsolódás. Sok esetben elengedhetetlen a közös vállalkozásokban, konzorciumokban való szerepvállalás, többek között az EU és az infrastrukturális tendereken való induláshoz, privatizációs tranzakciókhoz és a régiós terjeszkedéshez. A Donald Tusk (Platform Obywatelska [Polgári Platform]) vezette kabinet egyértelműen deklarálta a privatizáció folyamatának fenntartását, amelyből 2013-ig mintegy 55 milliárd zloty bevételt remélt a kormányzat. Beruházási lehetőségeket kínál a változatlanul élénk ingatlanpiac, a termékek és a szolgáltatások iránti igények kielégítése, valamint a turizmus, a vendéglátás.

Forrás: www.exporthungary.gov.hu

- A kettős adóztatás elkerüléséről szóló törvény az alábbi linken érhető el: <http://www.complex.hu/kzldat/t9600095.htm/t9600095.htm>

A magyar-lengyel külkereskedelem áruszerkezete (M EUR)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Összesen	3798,3	4149,8	4423,8	4 647,8	4619,4	5175,1	5742,0	5 998,9	-821,1	-1025,3	-1318,1	-1 351,1
Élelmiszer, ital, dohány	272,6	333,8	306,9	368,2	551,2	648,2	713,5	805,0	-278,6	-314,4	-406,6	-436,9
Nyersanyagok	91,9	107,4	116,8	132,9	60,8	84,0	87,0	100,3	31,0	23,4	29,8	32,6
Energiahordozók	46,6	42,2	78,8	77,6	73,7	77,5	125,2	95,8	-27,1	-35,3	-46,3	-18,2
Feldolgozott termékek	1741,9	2043,8	2252,8	2 236,8	2086,8	2461,4	2529,5	2 812,5	-344,9	-417,6	-276,7	-575,8
Gépek, gépi berendezések	1645,4	1622,6	1668,3	1 832,4	1846,8	1904,0	2286,6	2 185,3	-201,4	-281,4	-618,2	-352,9
Forrás: KSH												

3. Idegenforgalmi kapcsolatok

Lengyelországba magyar (és EGT) állampolgárok vízum nélkül, érvényes útlevelemmel vagy személyi igazolvánnyal léphetnek be. A régi típusú, könyvecske formátumú személyi igazolványok elfogadásával a gyakorlatban előfordulnak időnként problémák, az új, kártya-formátumú igazolványokat mindenhol elfogadják. A 90 napon túli lengyelországi tartózkodást a helyileg illetékes bevándorlási hivatalban be kell jelenteni. Az általuk kiadott, EU-polgári tartózkodási engedély a lengyel állampolgárokkal azonos feltételek melletti munkavállalásra is jogosít. A Lengyelország területére beutazó külföldinek, amennyiben tartózkodása nem haladja meg a 3 napot, elegendő anyagi fedezettel kell rendelkeznie a szállás, étkezés, átutazás, hazautazás költségeinek fedezésére, legalább 300 zloty összegben. A 3 napnál hosszabb ideig tartózkodó külföldinek szintén elegendő pénzzel kell rendelkeznie a fenti költségek fedezésére, legalább naponta 100 zloty összegben. Az anyagi fedezetet készpénz mellett utazási csekk, bankkártya (banki igazolással az egyenlegről), meghívólevél, az átutazás/hazautazás tekintetében pedig utazási jegy igazolhatja. A szervezett utazások, ifjúsági és sporttáborok résztvevői, a befizetett szállással rendelkező vagy gyógykezelésre érkező külföldieknek tartózkodásuk idejére naponta 20 zloty, de összesen legalább 100 zloty összegű anyagi fedezettel kell rendelkezniük. Vonattal történő beutazáskor a határon pénzváltási lehetőség nincs, közúti határátkelőhelyeknél ún. "KANTOR" (pénzváltó) néven magán pénzbeváltók működnek.

Forrás: HIPA

Jogi, szabályozási környezet

A lengyel jogrendszer a kontinentális jogrendszeren alapszik. Az alábbiakban néhány jellegzetes üzleti szempont alapján csoportosítva közöljük a vonatkozó szabályozási jellemzőket.

1. Export Lengyelországba

Az EU-n belül, Magyarország és Lengyelország között megszűnt a vámellenőrzés, a vámáru-nyilatkozat és ezáltal az áru határátlépésének vámhivatali igazolása, valamint megszűntek a technikai akadályok is (minőségellenőrzés, növény- és állategészségügyi ellenőrzés). Ennek megfelelően a magyar árukat alapvetően a fuvarozáshoz előírt – az áru jellegéhez, fajtájához, stb. igazodó – okmányok kísérik. Lengyelország 2011. január 1-én beindította az elektronikus Jövedéki Termék Továbbítási és Ellenőrzési Rendszert - EMCS PL (Excise Movement and Control System), mely kiváltja a papíralapú okmányokat. A szeszesitalok és a dohányárak csak zárjeggyel hozhatók forgalomba. Többek között ezeknek, mint közösségi szinten harmonizált jövedéki termékeknek és a nem harmonizáltak közé tartozóknak (pl. gépkocsik, nemes szőrméből készült termékek, egyes kozmetikai termékek, stb.) esetében a kijelölt vámhivatalok illetékesek a jövedéki adó beszedésére és a zárjegyekkel kapcsolatos tevékenységre. A zárjegyeket az importőr köteles beszerezni, s átadni az exportőrnek, akinek a kartonokba csomagolás előtt kell azokat az árra felragasztani. 2010 folyamán a jövedéki adók és a jövedéki adóeljárás vonatkozásában számos, többségében pontosítást és egyszerűsítést tartalmazó törvénymódosítás és pénzügyminiszteri rendelet jelent meg, többek között egyes jövedéki termékek – sör, bor, tiszta és denaturált szesz ellenőrzési eljárásának részletes szabályozása (Dz.U. 2010/86, 555. tétel) azok előállítása, szállítása, raktározása és forgalmazása során. 2011. január 1-től a cigaretta jövedéki adó kulcsa 4%-kal, összege pedig kb. 7,5%-kal emelkedett. A „népszerű cigarettafajta ára” helyébe „súlyozott értékesítési átlagár” lép, erre vetítik a minimális áfa összegét. A számítási mód alapján az 1000 cigarettára eső jövedéki adó 2012-ben 500,35 zlotyra nőtt (a 2011-ben 453,23 zloty volt). Forrás: Dz.U. 2010/86, 555. tételről (lengyelül):

<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20100860555>

2. Import Lengyelországból

Lengyelország európai uniós csatlakozása óta a közvetlenül alkalmazható EU vámszabályok, valamint az azokat kiegészítő nemzeti jogszabályok alkotják a lengyel vámrendszert. A nemzeti jogszabályi rész a 2004. március 19-i vámjogból, valamint az annak alapján elfogadott rendeletekből áll. 2004. május 1-től kezdődően Lengyelország az Európai Unió vámszabályozást alkalmazza, amelynek alapeleme a Közös Vámtarifa (CCT). Az áruimportra vonatkozó közös vámtarifa természetesen csak az EU külső határain érvényesül.

A közösségen belüli áruforgalom ellenőrzése és statisztikája a tagországok adóhatóságai részére benyújtott bevallásokon és az INTRASTAT statisztikai adatszolgáltatáson alapul. A tranzit csak az EU területére belépő, ill. az onnan kilépő árukra kerül alkalmazásra az NCTS (Új Számítógépesített Tranzitrendszer) keretében.

Forrás: HIPA

Az adózásról bővebben az alábbi linkeken olvashat (angol nyelven):

KPMG:

<https://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/taxnewsflash/Pages/poland.aspx>

Worldwide-tax.com: <http://www.worldwide-tax.com/poland/indexpoland.asp>

3. Vállalatalapítás

- A gazdasági tevékenység indítását és folytatását szabályozó törvény (Törvény a gazdasági tevékenység szabadságáról) értelmében: az Európai Gazdasági Térség országaiból származó vállalkozások/vállalkozók azonos elbírálás alá esnek a lengyelekkel. A gazdasági társasági formákat, a gazdasági társaságok alapítását, szervezetét, működését, megszüntetését, egyesülését, szétválását és átalakulását a Kereskedelmi Társasági Kódex szabályozza.
- A gazdasági társaságokat, úgyszintén a külföldi vállalkozások lengyelországi fióktelepeit a helyileg illetékes cégbíróságon kell bejegyeztetni. Az ehhez szükséges űrlap az Igazságügy Minisztérium honlapjáról (www.ms.gov.pl) tölthető le. Ügyvéd segítségével (feltételezve, hogy a bejegyzéshez szükséges okmányok hiánytalanul rendelkezésre állnak) 2-4 hét alatt egy Kft. megalapítható.
- A hagyományos eljáráson túl 2011 óta online regisztrációval egy munkanap alatt is megalapítható egy Kft. az ún. „S24” eljáráson keresztül. A cégalapításhoz mindössze a néhány változatban elérhető elektronikus formanyomtatvány kitöltése és egy elektronikus aláírás szükséges. (Forrás: <http://www.codozasady.pl/en/online-registration-of-a-limited-liability-company-selected-aspects/>)
- A társasági szerződés elkészítését és a cégbírósági ügyek intézését ügyvédre célszerű bízni, melynek költsége kb. 4.500 zloty. A társasági szerződés közjegyzői okiratba foglalásának díja (5.000 zloty törzstőke esetén) kb. 450 zloty, a cégbírósági bejegyzésé 1.000 zloty, a cégbírósági közlönyben a cégbejegyzés kihirdetése pedig 500 zlotyba kerül (minden további változás: 250 zloty). Az ÁFA nyilvántartásba való felvétel költsége 170 zloty, ezen felül 60 zloty a KRS cégbírósági kivonat.
- Az egyéni vállalkozásokat a helyi államigazgatási szervnél (önkormányzatoknál) kell regisztráltatni. 2009. március 31-én életbe lépett a gazdasági tevékenység beindításának megkönnyítését szolgáló ún. „egyablakos” rendszer. 2011. július 1-től minden lengyel vállalkozás egy adatbázisba került, amely a [CEIDG Országos Vállalkozás Nyilvántartás és Tájékoztató Központ](#) honlapján érhető el. A vállalkozás elektronikusan is bejelenthető, egyidejűleg a ZUS társadalombiztosítási központba való bejelentkezéssel, de a személyi adatokat, alkalmazottak adatait a ZUS megfelelő nyomtatványain kell megküldeni. A helyi önkormányzatok szükség esetén közvetítenek a vállalkozók bejelentése során.

Forrás: http://www.paiz.gov.pl/polish_law/forms_of_doing_business

További hasznos információk a vállalatalapításról angol nyelven:

[Polish Investment and Trade Agency](#)

[A Lengyel Köztársaság Gazdasági Minisztériuma](#)

[Deloitte – Investors’ Guide Poland](#) (a link kattintásra vagy böngészőbe másolva egy letölthető pdf-fájlt nyit meg)

4. Külföldi befektetések

Lengyelország területén az Európai Unió másik tagállamában, így a Magyarországon, vagy az EFTA valamelyik tagállamában honos külföldi személy a hazai vállalkozókkal azonos alapon folytathat gazdasági tevékenységet, ruházhat be. A külföldi személy résztulajdonosává válhat társaságnak vagy vállalatnak, illetve megvásárolhatja részvényeit. A gazdasági tevékenység szabadságáról szóló törvény hat területet sorol fel, ahol kizárólag a megfelelő engedély (*koncesja*) birtokában végezhető gazdasági tevékenység. Ezek a következők:

- ásványi lelőhely kutatása, azonosítása vagy kitermelése, ásványi anyagok tartály nélküli tárolása, illetőleg a hulladékok hasznosítása, beleértve a használaton kívüli földalatti bányák feltárását;
- fegyver, lőszer vagy robbanóanyag, illetve katonai és/vagy rendőri technológiák előállítása, vagy azzal való kereskedés;
- energia és üzemanyag előállítása, feldolgozása, raktározása, közvetítése, elosztása illetve azzal való kereskedés;
- személyi és vagyonvédelem;
- rádió és TV közvetítés;
- légi szállítás.”

2018. május 10-én a lengyel parlament elfogadta az új befektetések támogatásáról szóló törvényt. Az új törvénnyel lehetővé válik 10-15 évre vonatkozóan adókedvezmények igénybevétele az ország egész területén. Előnyben részesülnek a gazdasági és társadalmi funkcióikból folyamatosan veszítő kis és közepes városokban létesítendő beruházások. A támogatás megszerzése függ az adott járás munkanélküliségi rátájától, illetve a befektető vállalkozás nagyságától. Bármely cég, bárhonnan kérheti a befektetés támogatását, azonban előnyben részesülnek a versenyképességet és a regionális gazdasági innovációs szintet növelő, valamint gazdasági fejlődést elősegítő beruházások.

5. Egyéb

A Lengyel Köztársaság területén külföldi befektetők által történő ingatlanvásárlást az 1920-ban elfogadott ingatlanvásárlási törvény szabályozza. A törvény értelmében a külföldi befektetők ingatlanvásárlás esetén kötelesek a lengyel belügyminisztériumhoz engedélyért folyamodni. A belügyminisztérium engedélye nem csak az ingatlan vásárláshoz szükséges, hanem a külföldiek által történő lengyel vállalati részvényfelvásárláshoz, tulajdonszerzéshez is kötelező megszerezni.

Forrás: http://www.paiz.gov.pl/polish_law/purchase_of_real_estate_in_poland

Szellemi termékek és szerzői jogok védelmére először 1920-ban született jogi szabályozás. A rendszerváltást követően 1994-ben korszerűbb és szigorúbb szellemi jogvédelem alakult ki, ami védi a szabadalmakat, a védjegyeket, valamint a szerzői és egyéb szellemi tulajdoni jogokat. Lengyelország fontos szereplője a Visegrádi Együttműködésnek, annak 1991-es létrehozásától kezdve. 1992-ben tagja lett a CEFTA-nak (Central European Free Trade Agreement – Közép-Európai Szabadkereskedelmi Egyezmény), 1995-ben a WTO-nak

(Kereskedelmi Világszervezet, World Trade Organization), végül a 2004-es bővítéssel az Európai Unió tagállamává vált, mellyel egyidejűleg megszűnt a CEFTA tagsága.

Forrás: www.paiz.gov.pl/files/?id_plik=11540 (a link kattintásra vagy böngészőbe másolva egy letölthető pdf-fájlt nyit meg).

Általában a jogról:

[GloLex](#)

[Library of Congress, Guide to Law Online: Poland](#)

[World Intellectual Property](#) (WIPO)

[KPMG](#)

[A Lengyel Köztársaság londoni nagykövetsége](#)

[Norton Rose Fulbright Ügyvédi Iroda](#)

Ingatlan-adásvétel:

[Norton Rose Fulbright Ügyvédi Iroda](#)

[Hamilton May Real Estate Company Krakow](#)

[Real Estate Agents in Poland](#)

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. Eximbank országkockázati besorolás

Az Eximbank 2019. novemberétől hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Lengyelország a 3-as országkockázati kategóriába esik.

Forrás: <https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-altal-minositett-orszagok-listaja>

2. Helyi fejlesztési bank

[Bank Gospodarstwa Krajowego](#) (BGK)

Cím: Treasury Department Al. Jerozolimskie 7, 00-955 Warszawa

Tel: +48 0-22 5229 366

Fax: +48 0-22 5229 216

E-mail: bgk@bgk.com.pl

3. Helyi befektetésösztönzési szervezet

A Lengyel Köztársaság budapesti Nagykövetsége Kereskedelemfejlesztési és Beruházásösztönzési Osztályának 2017. március 31-i felszámolását követően az Osztály korábbi feladatait, a vállalkozások informálását a továbbiakban a lengyel Külföldi Kereskedelmi Iroda, azaz Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH S.A. végzi. A ZHB a képviseltek hálózata, melyek feladata az export és a lengyel vállalkozások beruházásainak külföldi piacokon való támogatása, valamint a befektetők Lengyelországba hívása.

További információ: www.paih.gov.pl, <http://budapest.trade.gov.pl/hu/>

4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

A [Lengyel Kereskedelmi Kamara](#) (Krajowa Izba Gospodarcza [Polish Chamber of Commerce – PCC]) az ország egész területén fejlett kereskedelmi és iparkamarai hálózattal – összesen 51 vajdasági és helyi kamarával – és számos partnerrel rendelkezik. Ezen felül programokon, kutatásokon és tanácsadáson keresztül a teljes magánszektor – nemzetközi szinten is – támogatja. A PCC tagja az Európai Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének (EUROCHAMBERS), ahol a PCC vezetője Andrzej Arendarski alelnöki pozíciót foglal el. A kamara rendkívül széles, jól kiépített partneri hálózattal rendelkezik, mind a kormányzati, mind a vállalati, mind a nem kormányzati szervezetek felé. A kamara hatékonyan segíti a lengyel vállalkozások külföldi piacra lépését.

Forrás: <https://kig.pl/>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Arendarski

A [Lengyel Kereskedelmi Kamara](#) (PCC) varsói elérhetőségei:

Varsó – Mazóvia [Warszawa, Mazowsze]

Cím: 4 ul. Trębacka, 00-074 Warszawa

Telefonszám: + 48 22 630 96 13

Fax: + 48 22 630 96 70

E-mail: kig@kig.pl

További fontos regionális kamarák:

[Krakkói Kereskedelmi és Iparkamara](#)

[Pomerániai Ipari és Kereskedelmi Kamara – Gdańsk](#)

[Poznańi Kereskedelmi és Iparkamara](#)

[Katowicei Kereskedelmi és Iparkamara](#)

5. Tenderlehetőségek

A privatizációs folyamat még nem zárult le Lengyelországban. Az aktuális tenderek listája a Külgazdasági és Külügyminisztérium Export Hungary honlapján: <http://exporthungary.gov.hu/kulfoldi-tenderek> érhető el.

Praktikus információk

1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok

[Varsói Nagykövetség](#)

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: dr. Kovács Orsolya Zsuzsanna

Magyarország külgazdasági attaséi Lengyelországban:

Kónya Gábor - Varsó

Cím: 00-559 Varsó, ulica Chopina 2.

Email: GKonya@mfa.gov.hu

Hivatali telefonszám: 0048 22 537 56 68

Mobil telefonszám: 00 48 889 677 071

E-mail: mission.vao@mfa.gov.hu

Nyitrai Zoltán - Krakkó
Cím: 31-503 Kraków, ul. Lubicz 17h
Email: Zoltan.Nyitrai@mfa.gov.hu
Hivatali telefonszám: 00 48 12 359 9920

Magyarország krakkói Főkonzulátusa

Főkonzul: Dr. Körmendy Adrienne
Cím: 31-503 Kraków, ul. Lubicz 17H
E-mail: consulate.krak@mfa.gov.hu
Munkaidő: hétfő–csütörtök: 8:00–16:30; péntek: 8:00–14:00
Munkaidőben hívható telefonszám: (00 48) 694 374 836
Konzuli ügyfélfogadás: kedd: 12:00–16:00; csütörtök: 9:00–13:00

Magyarország Tiszteletbeli Főkonzulátusa, Łódź

Cím: 91-214 Łódź, ul. Kaczeńcowa 10.
Tiszteletbeli főkonzul: Tadeusz Kaczor
Telefon: (00 48) (42) 253 53 03
Fax: (00 48) (42) 253 53 03
E-mail: konsulat@konsulatwegier.pl

Magyarország Tiszteletbeli Konzulátusa, Poznań

Cím: 60-454 Poznań, ul. Gniewska 97.
Tiszteletbeli konzul: Witold Abramowicz
Telefon/fax: (00 48) (61) 841–0140
E-mail: witold@abramowicz.pl

Magyarország Tiszteletbeli Konzulátusa, Szczecin

Cím: 71-403 Szczecin, ul. Niedziałkowskiego 16/U1
Tiszteletbeli konzul: Artur Balázs
Telefon: (00 48) (0) 91 42 12 115; (00 48) 500 11 11 72; (00 48) 602 28 52 85
E-mail: biuro@konsulat.szczecin.pl

Magyarország Tiszteletbeli Konzulátusa, Bydgoszcz

Cím: 85-027 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 96
Tiszteletbeli konzul: Marek Pietrzak
Ügyfélfogadási idő: csütörtök 10:00–12:00
Telefon: (00 48) 698 954 305
E-mail: erykbaz@wp.pl

Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Budapesten

Nagykövet: Jerzy Snopek
Tanácsos: Tomasz Awdankiewicz
Cím: 1068 Budapest, Városligeti fasor 16.

Telefon: +36 1 413 82 00

E-mail: budapeszt.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Konzuli Osztály

Cím: 1068 Budapest, Városligeti fasor 16.

Telefon: +36 1 413 82 06, +36 1 413 82 08

E-mail: budapeszt.amb.wk@msz.gov.pl

Lengyel Köztársaság Konzulátusa Keszthelyen

Tiszteletbeli konzul: Cséby Géza

Cím: 8360 Keszthely, Fő tér 1.

Készenléti telefonszám: +36 30 956 44 99

E-mail: konzulkeszthely@gmail.com

Lengyel Köztársaság Konzulátusa Szegeden

Tiszteletbeli konzul: Biernacki Karol

Cím: 6741 Szeged, Rákóczi tér 1.

Készenléti telefonszám: +36 70 313 94 84

E-mail: konsulszeged@gmail.com

Weboldal: www.szegedkonzul.hu

Lengyel Köztársaság Konzulátusa Szentendrén

Tiszteletbeli konzul: Maciej Wasilewski

Cím: 2000 Szentendre, Pannónia u. 38. Pf. 132.

Készenléti telefonszám: +36 20 944 13 22

E-mail: konzul@lengyelkonzulatusszentendre.hu

2. Beutazási feltételek

2007. december 21-től a Lengyel Köztársaság is csatlakozott a schengeni övezethez, a lengyel-szlovák, lengyel-cseh, lengyel-német és lengyel-litván határokon megszűnt a közúti, vízi és vasúti határellenőrzés. A nemzetközi repülőtereken a schengeni tagállamokból érkező utasok ellenőrzése 2008. március 30-ával szűnt meg. Lengyelországba magyar (és EGT) állampolgárok vízum nélkül, érvényes útlevelemmel vagy személyi igazolvánnyal léphetnek be. A régi típusú, könyvecske formátumú személyi igazolványok elfogadásával a gyakorlatban előfordulnak időnként problémák, az új, kártya-formátumú igazolványokat mindenhol elfogadják. A 90 napon túli lengyelországi tartózkodást a helyileg illetékes bevándorlási hivatalban be kell jelenteni. Az általuk kiadott, EU-polgári tartózkodási engedély a lengyel állampolgárokkal azonos feltételek melletti munkavállalásra is jogosít.

3. Egészségügyi helyzet

Az uniós polgár, így a magyar állampolgár is ingyenes orvosi ellátásban részesül Lengyelországban, az alábbi esetekben:

- az ideiglenes lengyelországi tartózkodása ideje alatt az unió más országában egészségügyi biztosítással rendelkezik (egyetemista, turista, munkát kereső, munkanélküli segélyben részesül más uniós országban). Az ellátás csakis az akut (orvosiilag szükségesnek minősülő) megbetegedésekre vagy balesetre terjed ki, abban az esetben, ha az utazó kiváltotta az EU egészségbiztosítási kártyát.
- a lengyel egészségbiztosítás hatálya alá tartozik
Kötelező egészségbiztosítást szükséges fizetnie annak a magyar állampolgárnak, illetve uniós polgárnak, aki:
 - munkaszerződéssel vagy megbízási szerződéssel alkalmazott munkavállaló
 - bejegyzett munkanélküli
 - vállalkozó

Amennyiben a Lengyelországban munkát vállaló egészségbiztosítással rendelkezik, akkor a biztosítás kiterjed a házastársra, kiskorú gyermekekre, az eltartott 26. életévét be nem töltött tanuló gyermekekre, illetve az egy háztartásban élő eltartott szülőre, amennyiben ez utóbbi maga nem rendelkezik saját biztosítással.

A csapvíz közvetlen (forralás nélküli) fogyasztása sok helyen nem ajánlott, bár ebből adódó egészségügyi problémákról nincsen információ. Ajánlatos széles körben kapható flakonos ásványvizet inni.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?lengyelorszag>

4. Közbiztonság

Általánosságban a biztonsági helyzet jónak mondható, a közbiztonság megfelelő szintű. A lengyel Közvélemény-kutatási Központ által készített statisztikai adatok szerint a Lengyelországban lakók több mint 70%-a az országot biztonságosnak minősíti. A különböző városokban, településeken lakók 86%-a közvetlen környezetüket (pl. kerület, lakótelepek, faluk) biztonságosnak és nyugodtnak véli.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?lengyelorszag>

5. Infrastruktúra, közlekedés

Lengyelország közepesen fejlett közúthálózattal rendelkezik. 1990 óta területéhez képest nagyon kevés autópálya épült, az utak általában forgalmasak, így személyautóval, vagy tehergépjárművel csak kisebb átlagsebességgel lehet közlekedni, mint Magyarországon. A belföldi személyforgalomban érdemesebb a vasúti vagy akár a légi közlekedési módokat választani az alsóbbrendű, gyakran beálló közutakon történő utazás helyett. A közúti ellenőrzések száma kifejezetten magas, éppúgy, mint a bírságok összege. Lengyelországi bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személyeknek nemzetiségtől függetlenül a közúti szabálysértés elkövetésénél felmerülő büntetéseket készpénzben kell kifizetniük. A szabálysértésért kirótt büntetések meglehetősen magasak (személygépkocsiknál 50-1000 PLN, tehergépkocsiknál akár 10.000 PLN is lehet). A lengyel KRESZ sebességkorlátozásra vonatkozó szabályai megegyeznek a magyar szabályozás előírásaival.

Fuvarozók esetében ajánlott ellenőrzött műszaki állapotú gépjárművel elindulni és a szabályokat betartani. A fuvarozóknak minden esetben javasolt, hogy a megfelelő szállítási engedélyek birtokában legyenek. Nemzetközi szállítási engedély hiányában a Közúti Szállítási Felügyelet 10.000 PLN-ig terjedő pénzbírságot szabhat ki. Amennyiben a fuvarozó

a szállítmányt nem csak az unió területén szállítja a lengyel szerv ellenőrzésnél további engedélyek meglétét kéri.

Lengyelországban ittas állapotúnak minősül az a vezető, akinek véralkohol szintje eléri a 0,5 ezreléket. Ez már büntetőeljárást von maga után; 0,2-0,5 ezrelék közötti alkoholos befolyásoltság alatti vezetés szabálysértésnek minősül. Büntetőeljárás esetében az ittas vezetőt őrizetbe veszik, majd gyorsított eljárás keretében tárgyalják az ügyét. Ez a gyakorlatban maximum 48 órás tartózkodást jelent a rendőrsőrsön.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?lengyelorszag>

6. Repülőterek

Lengyelországban 14 repülőtér található. A legfontosabb nemzetközi repülőtér a varsói. Lengyelországban minden jelentősebb város, vajdasági központ mellett található nagyobb forgalom lebonyolítására képes repülőtér.

Forrás: <http://www.gomapper.com/travel/list-of-international-airports-in/poland-0.html>,
http://hu.wikipedia.org/wiki/Lengyelorsz%C3%A1g_rep%C3%BCI%C5%91tereinek_list%C3%A1ja

Térkép: <http://lotniska.studentnews.pl/mapa.php?pod=2&pok=38034>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Porty_lotnicze_w_Polsce

[Gdańsk Lech Wałęsa Repülőtér](#)

[Wizzair](#) - hetente 4 közvetlen járat Varsóba

[LOT lengyel légitársaság](#) - hetente 3 közvetlen járat Varsóba

7. Banki szolgáltatások elérhetősége

- Lengyelországban kiterjedt kereskedelmi banki hálózatot találhatunk.
- Helyi bankok például: PKO Bank, Bank Polska, Bank Gospodarki Zywnosciowej S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Handlowy w Warszawie SA, Bank Inicjatyw Spoleczno – Ekonomicznych, Bank Ochrony Srodowiska S.A., Bank Pocztowy, Bank Polskiej Spoldzielczosci, Kasa Opieki SA, Bank Rozwoju Cukrownictwa.
- Külföldi bankok is működnek az országban, például: BNP Paribas, Banca Intesa, JPMorgan Chase Bank, Cetelem, Raiffeisen, ING, HSBC, UBS, Citigroup.
- A lengyel bankrendszer működését a Lengyel Nemzeti Bankról (NBP) szóló törvény és a Banktörvény szabályozza. Az NBP jegybanki feladatokat lát el, fontos tevékenysége a bankrendszer refinanszírozása, a banki tevékenység folytatásához szükséges engedélyek kibocsátása. A Lengyel Nemzeti Bank 2012-ben publikált adatai szerint 2010 végén összesen 646 bank működött Lengyelországban. A nagyszámú szövetkezeti bank (576) szerepe a bankrendszerben csekély, inkább a lengyel kistermelők számára fontosak. A Lengyelországban működő 70 kereskedelmi bank és hitelintézet közül 4 bank rendelkezik többségi lengyel állami részesedéssel, 3 bank lengyel magánbefektetői többségi tulajdonú, míg 39 bank külföldi részvényesi kontroll alatt állt. A lengyel bankszektorban az elmúlt években fokozatosan egyre nagyobb lett a verseny. Az elmúlt évek fúziósorozata és a külföldi bankok egyre nagyobb súlya egyaránt erre utal.
- A bankok általában 8.00-18.00 között tartanak nyitva, szombaton viszont csak egy részük, és általában 13.00-ig. Kisebb városokban ennél rövidebb a nyitvatartási idő.

- A bankfiókok hálózata kiterjedt, a bankkártya- és hitelkártya-használat, valamint a telefonos és az online banki szolgáltatások is egyre inkább széles körben alkalmazottak, habár fontos hangsúlyozni, hogy a lengyel társadalom csupán 60%-a rendelkezik bankszámlával. Készpénzt általában a mindennapos tranzakciókra használnak.
- A banki ügyintézés lengyelül folyik.
- A folyószámla-szolgáltatást általában napi ügyintézésre használják, alacsony kamatokkal. A legtöbb esetben bankkártya vagy hitelkártya is jár folyószámla megnyitásához.
- A megtakarítási számlák magasabb kamatot adnak, de ezeknél korlátozott az elhelyezett pénzhez való hozzáférés (gyakran egy határozott időtartamig).
- A megtakarítási számlák közül az egy éves konstrukció számít a legelőnyösebbnek 2,20%-os kamatlábbal.
- A tartós befektetési számlák nyújtják a legmagasabb kamatot, de ezeknél a lejáratig nem lehet hozzáférni az elhelyezett összeghez.
- A számlanyitáshoz útlevele, tartózkodási engedélyre és a munkáltató igazolására van szükség, de hivatalos engedély hiányában elégséges lehet egy tartózkodási nyilatkozat is.
- A legtöbb banknál helyi lakcímmel kell rendelkezni a bankszámla megnyitásához. A helyi bankszámla jó alternatíváját jelentheti a nemzetközi bankszámla.
- Pénzváltóhelyeket minden nagyobb városban találhatunk. A bankautomaták is nagyon elterjedtek, általában sokféle bankkártyát (főleg Visa és MasterCard) elfogadnak.
- A bankátutalás hatékony és biztonságos.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

<http://www.ifre.com/banking-on-poland/605512.fullarticle>,

<http://www.expatarrivals.com/poland/banking-money-and-taxes-in-poland>,

<http://poland.deposits.org/>

[Thomas White International a lengyel bankrendszeréről](#)

[Lengyelországi bankokról](#)

8. Egyéb

- Lengyelország országhívószáma: +48. Varsó körzetszáma: 22.
- A munkahét hétfőtől péntekig tart. Az üzletek általános nyitvatartási ideje hétfőtől péntekig 10.00-18.00-ig, néhány esetben 20.00-ig. Szombaton 10.00-13.00-ig, esetenként 16.00-ig. A szupermarketek, bevásárlóközpontok általában 10.00-19.00 / 8.00-21.00 között tartanak nyitva. Vannak egész nap nyitva tartó üzletek is. A hivatalok nyitvatartási ideje változó, de általában 9-től 17 óráig fogadják ügyfeleiket a közigazgatásban dolgozó alkalmazottak
- A hivatalos nyelv a lengyel, de az üzleti tranzakciókban használják az angol nyelvet. Célszerű lengyel és angol nyelvű névjegykártyát készíttetni.

További hasznos információk

Az ország politikájáról:

[CIA World Factbook](#)

[Wikipedia](#)

[Freedom House](#)

[OECD Poland - Country Fact Sheet 2017](#)

[A lengyel politikai rendszerről](#)

[A BBC Lengyelországról](#)

Az ország földrajzáról:

[CIA World Factbook](#)

[Wikipedia](#)

[Worldatlas.com](#)

Az ország történelméről:

[CIA World Factbook](#)

[Wikipedia](#)

A lengyel kultúráról:

[Lengyel Intézet Budapesten](#)

[Lengyel kultúra](#)

[Lengyel szokások, hagyományok:](#)

Általános információk:

[A Külgazdasági és Külügyminisztérium Export Hungary részletes országismertető oldala](#)

[Wikipedia oldal magyar nyelven](#)

[Wikipedia oldal angol nyelven](#)

[Wikipédia oldal lengyel nyelven](#)

[CIA Factbook angol nyelven](#)

[A Világbank adatbázisa angol nyelven](#)

[Lengyelország központi statisztikai hivatala angol nyelven](#)

[A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa angol nyelven – tudnivalók a vállalatalapításról:](#)

[Kormányzati portál](#)

[A Lengyel Köztársaság Külügyminisztériuma:](#)

[Mazóvia \[Mazowsze\] vajdaság](#)

[Warsaw Police](#)

[National Museum in Warsaw](#)

[LOT Polish Airlines](#)

Krakkóról:

[Kis-Lengyelország vajdaság](#)

[Krakkó információs portál](#)

[Cracow Municipality:](#)

[Cracow Visit Board](#)

[Department of Civil Affaires of Małopolska Provincial Office – Cracow](#)

[Cracow Chamber of Commerce and Industry](#)

Gdanskról:

[Kujávia - Pomeránia vajdaság](#)

[Pomerániai Kereskedelmi és Iparkamara](#)

[Pomeránia befektetési weblapja](#)

Angol nyelvű újságok:

[Warsaw Business Journal](#)

[The Warsaw Voice](#)

[New Warsaw Express](#)

[Poland Monthly](#)

Kultúra

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

- A lengyel-magyar viszony kitüntetett jelentőségű. A lengyelek is ismerik és nagyon szeretik a mondást: „Lengyel-magyar két jó barát, együtt harcol, s issza borát” ez lengyelül: „Polak, Węgier, dwa bratanki, i do bitki, i do szklanki!” (fonetikusan: polák venger, dvá brátánki, i do bitki i do sklánki) vagy „Polak, Węgier, dwa bratanki, i do szabli, i do szklanki” (fonetikusan: polák venger dvá brátánki i do sábli i do sklánki).
- A lengyel üzleti etikett megfelel a közép-európai hagyományoknak.
- Köszönetnél elengedhetetlen a kézfogás és a szemkontaktus. Ha társaságban vagyunk, a kézfogást mindenkivel személyesen meg kell ismételni. Lengyelországban a tárgyaló delegáció nőtagjaival is kezet szokás fogni. Mindig a hölgy, valamint az idősebb nyújtja előbb a kezét.
- Közvetlen szemkontaktus fenntartása a beszéd közben alapvető elvárás.
- Üzleti találkozóra vitt ajándékokat illik rögtön kibontani. Figyelni kell arra, hogy az ajándék értéke ne legyen túl magas. Ajándékot többnyire az első és az utolsó megbeszélés, találkozó alkalmával szoktak átadni.
- Virág küldése esetén figyelni kell arra, hogy a csokor páratlan számú virágból álljon, valamint kerülni kell a politikai tartalommal bíró virágok (pl. szegfű) választását.
- Találkozót illik előre bejelenteni és leegyeztetni.
- Hivatalos céges leveleket inkább a cégnek szokás címezni, mintsem egy konkrét személynek. Ez lehetővé teszi, hogy egy személy elfoglaltsága ne hátráltassa a válasz elküldését.
- A pontosság alapvető elvárás, főleg munkahelyen. Lazább társadalmi kontextusban maximum 15 perc késés elfogadható.
- Bizonyos munkahelyeken a dress code elő van írva, ez többnyire formális hivatali ruházatot jelent, melyhez mindenkinek tartania kell magát. Kisebb vállalatoknál, intézményekben azonban lehetőség van a formális ruházattól történő eltérésre, amennyiben ez engedélyezve van.

Üzleti tárgyalás során a következőkre érdemes még figyelni:

- Lengyel munkakörnyezetben az emberek viszonylag hamar rátérnek az anyagi természetű dolgokra. Az ezeket tartalmazó ismertetőknak egyértelműnek kell lenniük.
- Angolul lehet prezentálni, dokumentumokat benyújtani, de amennyiben lehetséges lengyel nyelvű verziót, kivonatot is csatoljunk melléjük.
- Az üzleti kultúra terén nagy különbség mutatkozik a nagyvárosok és a vidék, valamint az idősebb és a fiatalabb generációk között. A nagyvárosokban élő fiatalok alapvetően jobban ismerik a nyugati üzleti etikettet, szokásokat és az angol nyelvet.
- A tárgyalások végén a sikeres megegyezést követően fontos, hogy a soron következő feladatokat és találkozók menetét amennyire lehetséges felvázoljuk, előre megtervezzük, ezzel elkerülve a későbbi félreértéseket.
- Mindig meg kell győződni arról, hogy lengyel üzletfeleink tisztában vannak a határidőkkel, mert telefonon és interneten keresztül egy esetleges probléma, módosítás esetén a lengyel emberek általában nehezen elérhetőek azonnali jelleggel.

- Éttermi étkezés kapcsán fontos kihangsúlyozni, hogy mindig a vendéglátó az, aki intézi a foglalást, valamint fizeti a számlát. Ha tradicionális lengyel ételeket felszolgáló helyre megyünk, akkor bátran lehet a vendéglátó tanácsára hagyatkozni.
- Az érdemi beszélgetés csak akkor kezdődhet el, ha az ételeket mindenkinek felszolgálták. Az étkezés során szóban kötött megállapodásokat (*gentlemen's agreement*) a következő hivatalos találkozón írásba szokták foglalni.

Források:

<http://businessculture.org/eastern-europe/poland/meeting-etiquette/>

http://hu.wikipedia.org/wiki/Lengyel,_magyar_%E2%80%93_k%C3%A9t_j%C3%B3_bar%C3%A1t

2. Fontosabb ünnepek

- Újév: Január 1.
- Vízkereszt: Január 6.
- Húsvét
- Munka ünnepe: május 1.
- Alkotmány ünnepe: május 3.

A Május 3-i Alkotmány (Kormányzati Törvény) volt a maga nemében a második ilyen alaptörvény a világon, és az első Európában. Az 1791-es, Négyéves Szejm ülésén a patrióták által a királypárti oldallal kötött kompromisszum eredményeként elfogadott alapokmány a Köztársaság I. felosztás utáni belső viszonyainak rendezésére irányuló törekvés jele volt, amely megalapozta az újkori államrendi berendezkedést Lengyelországban. A Május 3-i Alkotmány a nemzet nagy vívmánya volt, amely így kívánta megőrizni függetlenségét, és biztosítani az ország gazdasági és politikai fejlődésének lehetőségét.

- Pünkösöd
- Úrnapja: június 7.
- Mária Mennybemenetele / Lengyel Fegyveres Erők Napja: augusztus 15.
1920-ban ezen a napon állította meg a varsói csatában az újonnan függetlenedő lengyel állam hadserege az ország területére betörő szovjet csapatokat.
- Mindenszentek: november 1.
- Függetlenség napja: november 11.
123 év teljes felosztást követően 1918. november 11-én Lengyelország visszanyerte önálló államiságát és függetlenségét.
- Karácsony: december 25-26.

Forrás: <http://www.officeholidays.com/countries/poland/index.php>

3. Vallás, vallási szokások

A Lengyel Köztársaság 1997-ben elfogadott jelenlegi alkotmánya minden állampolgár számára biztosítja a vallásszabadsághoz és lelkiismereti szabadsághoz való jogot. Ugyanakkor fontos megemlíteni, hogy az ország történelmi múltjából fakadóan a katolikus egyház nagy presztízzsel és mobilizációs képességgel rendelkezik a lengyel társadalomban, amit könnyen politikai tőkévé tud alakítani. Jelentős befolyásának köszönhetően a lengyel katolikus egyház hívének számít az ország lakosságának megközelítőleg 91%-a, melyből

48% heti rendszerességgel jár szentmisére. A társadalom maradék 9%-ában, a 3% ateista mellett, 1-2% százalékos részaránnyal rendelkeznek a protestáns egyházak, valamint az iszlám és a zsidó vallás követői.

Forrás: http://en.wikipedia.org/wiki/Religion_in_Poland

4. Történelmi áttekintés

Lengyelország a 10. század közepén formálódott egységgé a Piast-dinasztiából származó I. Mieszko irányítása alatt, aki 966-os megkeresztelkedését követően a katolicizmust államvallássá tette. Mieszko uralkodását követően a lengyel állam fokozatosan anarchiába süllyedt, kisebb alkotóelemeire esett szét, melyeket csak 1320-ra sikerült újra egyesíteni. Az újjászülető lengyel államalakulat Nagy Kázmér és az őt követő Jagelló-dinasztia uralkodása alatt fejlődésnek indult, a kulturális élet fellendült. 1364-ben megalapították a krakkói egyetemet, valamint az ország különböző népcsoportok betelepülési célpontjává vált. Többek között ekkor kezdődött meg a Nyugat-Európából elűzött zsidó népesség letelepedése is. A 1385-től kezdve Lengyelország perszonálunióban (krevai unió - 1385) állt a Litván Nagyfejedelemséggel, amit a XVI. század végén reálunióvá (lublini unió - 1569) alakítottak, melynek köszönhetően Lengyelország Európa egyik leggazdagabb és legerősebb országává vált. Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király 1586-ban bekövetkezett halála után azonban a királyi hatalom meggyengült és a nemesi vétójognak (liberum veto) köszönhetően a Szejm diszfunkcionálissá vált. Lengyelország regionális hatalmi státuszát végül az Északi-háborúban (1655-1660) veszítette el (Özönvíz). A 18. század közepén a lengyel arisztokrácia egy kései kísérletet tett az ország modernizálására, de a három szomszédos nagyhatalom (Oroszország, a Habsburg Monarchia és Poroszország) egy erős lengyel államtól tartva 1772-ben katonai erővel közbeavatkozott és területeket szakított ki a Lengyel Királyságból. Ebben a zűrzavaros helyzetben a felvilágosodás Lengyelországban a teljesen független politika és a néhai regionális nagyhatalom visszaállításának igényét hozta, s az önálló államiság megszűnésének küszöbén az állam vezetése képes volt jelentős intézményi reformok megtételére. 1791. május 3-án a Lengyel–Litván Unió elfogadta Lengyelország májusi alkotmányát, amely Európa első és a világ második írott alkotmánya volt. A lengyel reformkísérletek miatt az országot további két alkalommal (1792, 1795) osztották fel, melynek következményeként a lengyel állam megszűnt létezni. A napóleoni háborúk során létrehozott Varsói Nagyhercegség (1807-1812) rövid fennállásától eltekintve Lengyelország 123 év után az első világháború befejeztével, 1918-ban nyerte vissza független államiságát. A függetlenedő ország azonban rögtön egy újabb háborús konfliktusba sodródott, mivel Lengyelország ellen a Vörös Hadsereg offenzívát indított a szovjet forradalom nyugati irányba történő kiterjesztése érdekében. A lengyel-szovjet háború végül 1920. augusztus 15-én a varsói csatával zárult le, ahol a lengyel hadsereg Józef Piłsudski marsall vezetésével vereséget mért a szovjet alakulatokra, ezzel biztosítva az ország függetlenségét (cud nad Wisłą). A győzelmet követően instabil kormányok váltották egymást, az ország politikai válságba sodródott. A helyzeten végül Piłsudski lett úrrá, aki 1926-ban puccsot hajtott végre majd ezt követően magához ragadta az elnöki hatalmat, amit egészen 1935-ben bekövetkezett haláláig gyakorolt. 1934-től kezdve Lengyelország Adolf Hitler egyre erősödő és radikalizálódó politikájával szembesült, ami végül Lengyelország 1939. szeptember 1-én

bekövetkező megtámadásához vezetett, ez pedig azonnal a II. világháború casus bellijévé vált. A szovjet csapatok támadása az ország ellen 1939. szeptember 17-én kezdődött. A német és szovjet offenzíva előtt 1939. augusztus 23-án írta alá Németország és a Szovjetunió a Molotov-Ribbentrop paktumot, amiben a két fél megegyezett Lengyelország negyedik területi felosztásáról. A kormány Londonba költözött, onnan képviselte a lengyel érdekeket és irányította az ellenállást. Az elkövetkező hat év Lengyelországra rettenetes szenvedést hozott. A világháborúban részt vett valamennyi ország közül Lengyelország veszítette el polgárainak legnagyobb részét, hatmillió főt. A veszteség fele lengyel zsidó volt. A lengyel csapatok kapitulációja után a szovjet hatóságok a Szmolenszk környéki erdőkben (Katynban és más helyeken) több mint 20 ezer lengyel tisztet mészároltak le és a megszállt területekről módszeresen Ázsiába, Kazahsztánba telepítették a lengyel lakosságot. A német hatóságok a varsói gettóban, - a megszállt Európa legnagyobb gettójában - közel félmillió főt zsúfoltak össze, akik szinte mind a holokauszt áldozataivá váltak. A varsói gettófelkelés közvetlenül a gettó felszámolása előtt 1943. április 19-én tört ki, a harcok május 16-ig tartottak. A felkelés leverése után a német hatóságok a gettót földig rombolták. Több mind egy évre rá, 1944. augusztus 1-én tört ki a Varsói Felkelés, amelyet a lengyel Honi Hadsereg (Armia Krajowa) irányított. A varsói felkelés leverése (1944. október 2.) után a német csapatok Varsót földig rombolták. A felkelés után sem szűnt meg a lengyelek németellenes harca. A magyar területre rendezetten visszavonuló lengyel csapatok ellátását és külföldre távozását a magyar kormány hatékonyan segítette. A második világháborút követően Lengyelország szovjet befolyási övezetbe került. Az ország nyugati határát körülbelül 200 km-el tolták el nyugatra az Odera-Neisse vonalig, a keleti határ vonala pedig nagyjából megegyezett az 1939-es német-szovjet felosztás vonalával. Közép-Európa más államaihoz hasonlóan, Lengyelországban is sztálini mintára kommunista kormány alakult, a hatalmon levők 1948-tól Bolesław Bierut vezetésével sztálinista diktatúrát építettek ki. 1956-ban a poznańi tömegmegmozdulásokat követően a kommunista rendszer „emberarcúbb” formát öltött Władysław Gomułka, a kommunista párt első titkára reformpolitikájának köszönhetően. Az 1970. decemberi gdanski-gdyniai munkáslázadások Gomułka bukásához vezettek. Őt a párt élén és az ország vezetésében Edward Gierk követte, akit az 1980. augusztusi sztrájkokat (a Szolidaritás szakszervezet születése) követően távolítottak el a hatalomból. A Szolidaritás Független Szakszervezet vezetőjévé a munkásküldöttek Lech Wałęsát választották. A Szolidaritás 1980 augusztusától jelentős politikai erővé fejlődött. A szakszervezet az 1981. december 13-án Wojciech Jaruzelski által bevezetett hadiállapot (stan wojenny) idején (1981-83) sem roppant meg, sőt meghatározó mértékben járult hozzá a Lengyel Egyesült Munkáspárt uralmának aláásásához. A kommunista hatalom 1988 szeptemberétől tárgyalásra kényszerült a Szolidaritással. Megegyeztek a politikai és a gazdasági átmenetről, a politikai rendszerről (fél-prezidenciális rendszer, parlamentáris demokrácia) és szabad választások kiírásáról. Végül a Szolidaritás Választási Szövetség 1989-ben megnyerte az első demokratikus választásokat, Tadeusz Mazowiecki alakíthatott kormányt. Később, 1990 decemberében a köztársasági elnöki székbe is a Szolidaritás jelöltje, Lech Wałęsa került. A politikai rendszerváltást követően a Leszek Balcerowicz névvel fémjelzett gazdasági sokkterápia az 1990-es évek elején lehetővé tette a piacgazdaság gyors kiépülését. Azóta Lengyelország a poszt-szocialista régió legdinamikusabban fejlődő államává vált.

Lengyelország köztársaság, közigazgatási beosztása háromszintű: a legfelső szinten 16 vajdaság áll, ezek összesen 379 járásra oszlanak, az alsó szinten pedig 2478 község található. A vajdaság területi, a járás és a község pedig helyi önkormányzat, az önkormányzati jogokat közvetlenül választott tanácsok és egyéb tisztségviselők gyakorolják. A legfőbb közigazgatási szerv a Minisztertanács, amelyet a miniszterelnök irányít. Az igazságszolgáltatás főbb intézményei: a Legfelsőbb Bíróság és az Alkotmánybíróság. Lengyelország 1999-től a NATO, 2004-től az Európai Unió tagja. Lengyelország további szervezeti tagságai: ENSZ, OECD, WTO, V4.

Források:

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Polska>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_warszawska_1920

<http://historiami.pl/17-wrzesnia-1939-roku-zabojczy-cios-w-plecy/>

http://pl.wikipedia.org/wiki/Getto_warszawskie

http://pl.wikipedia.org/wiki/Powstanie_w_getcie_warszawskim

http://pl.wikipedia.org/wiki/Powstanie_warszawskie

http://pl.wikipedia.org/wiki/Zbrodnia_katy%C5%84ska

http://pl.wikipedia.org/wiki/Grudzie%C5%84_1970

http://pl.wikipedia.org/wiki/Stan_wojenny_w_Polsce_1981-1983

<http://exporthungary.gov.hu/download/8/45/52000/Lengyelorsz%C3%A1g.pdf>

Kézirat lezárva: 2020. május

További információ:

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság

Telefon: + 36 1 474 5146

E-mail: intdept@mkik.hu